

Ứng dụng phần mềm Canva tạo Infographic nhằm phát huy tính chủ động, sáng tạo của sinh viên học môn Tin học đại cương

Đào Thị Yến Nhi

ThS. Trường ĐH Nông Lâm TP Hồ Chí Minh,

Phân hiệu Ninh Thuận

Received: 12/11/2024; Accepted: 19/11/2024; Published: 25/11/2024

Abstract: In this paper, we present about the current situation of students studying General Informatics at Ninh Thuan Branch, introducing Inforaphic and Canva software applied in teaching. From there, we propose a solution to apply Canva software to create Inforaphic to promote student's initiative and creativity. At the same time, it are proposed to help the lecturers of at the Nong Lam University - Ninh Thuan Sub-campus to be thoroughly prepared for a career in teaching and learning with technology.

Key words: Inforaphic, Canva, Canva app creates Inforaphic and active teaching methods.

1. Đặt vấn đề

Cùng với việc ra đời và phát triển của internet, ngày nay việc ứng dụng công nghệ thông tin (CNTT) là một kỹ năng (KN) cần thiết trong nghiên cứu và học tập cũng như trong lao động nghề nghiệp. Chỉ thị 29/2001/CTBGĐĐT của Bộ trưởng Bộ GD & ĐT đã nêu rõ: “Đối với giáo dục và đào tạo, công nghệ thông tin có tác động mạnh mẽ, làm thay đổi phương pháp và phương thức dạy và học. CNTT là phương tiện để tiến tới một xã hội học tập”. Điều đó cho thấy, CNTT thúc đẩy một nền giáo dục mở, giúp mọi người tiếp cận rất nhiều thông tin khác nhau, từ đó con người phát triển hơn về kiến thức, nhận thức, tư duy. Tuy nhiên nhiều sinh viên (SV) đang ngồi trên ghế giảng đường chưa có nhận thức đúng đắn về tầm quan trọng của bộ môn Tin học đại cương (THĐC). Môn THĐC là một công cụ quan trọng nhằm hỗ trợ và giúp ích cho mỗi SV trong việc tiếp nhận thông tin trong thời đại số. Đa số SV chỉ xem môn THĐC là một môn phụ, các bạn chỉ quan tâm đến các môn chuyên ngành nên các bạn chưa thực sự hứng thú với môn học. Trong khuôn khổ bài báo này, tác giả chọn đề tài: “Ứng dụng phần mềm Canva tạo infographic nhằm phát huy tính chủ động, sáng tạo của sinh viên trong môn Tin học đại cương”.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Thực trạng học tập môn THĐC tại Phân hiệu Ninh Thuận

Bảng 2.1. Thực trạng về sự hứng thú học tập bộ môn THĐC tại các lớp CD24MNNT, DH24TYNT, DH24QTNT, năm học 2023-2024

Nội dung khảo sát	Số phiếu	Tỉ lệ (%)	
Bạn có thích môn THĐC không?	Có	92	60.5
	Không	60	39.5

Bạn thấy việc học môn THĐC có cần thiết trong thời đại số 4.0 không?	Có	130	85.5
	Không	22	14.5
Bạn thấy nội dung môn THĐC có thú vị không?	Có	65	42.8
	Không	87	57.2
Bạn cảm thấy việc học môn THĐC dễ hay khó?	Dễ	71	46.7
	Khó	81	53.3
Bạn có mong muốn ra trường làm việc trong môi trường ứng dụng công nghệ số không?	Có	47	30.9
	Không	105	69.1

Qua kết quả khảo sát, mặc dù đa số SV thấy được vai trò của môn THĐC trong cuộc sống hiện nay, nhưng vì nhiều lý do như: nội dung không thú vị, khó tiếp thu và đặc biệt là không dám thử thách bản thân nên các bạn SV chưa thực sự hứng thú với môn học, tạo nên tâm lý coi thường, lười học, việc học chỉ mang tính đối phó. Chính vì vậy các tiết học đã trở nên thụ động, nhàm chán và lượng kiến thức mà SV tiếp nhận được rất ít và không sâu.

2.2. Ứng dụng phần mềm Canva tạo infographic nhằm phát huy tính chủ động sáng tạo của SV trong môn THĐC

*Đôi nét về infographic

Infographic là từ ghép của “Information” (thông tin) và “graphic” (đồ họa): “là hình thức đồ họa trực quan sử dụng hình ảnh để trình bày thông tin, dữ liệu hoặc kiến thức; thể hiện những thông tin phức tạp một cách nhanh và rõ ràng, giúp người xem dễ dàng tiếp cận và ghi nhớ” [2]. Thay vì trình bày thông tin một cách khô khan, cứng nhắc như trước đây, với infographic chúng ta có thể kết hợp thông tin ngắn gọn, hình ảnh minh họa với những màu sắc sinh động, bắt mắt.

Các nhà khoa học chỉ ra rằng: nếu chỉ nghe, con người chỉ nhớ 10% lượng thông tin họ nghe được;

qua việc đọc, con số này là 20%. Nhưng nếu được nhìn và làm, tỉ lệ đạt được có thể lên tới 80% [3] [4]. Chính vì vậy thông qua quá trình SV tự thiết kế infographic sẽ giúp hình thành, phát triển năng lực tự học của SV một cách hiệu quả. GV có thể hướng dẫn SV tự ghi nhớ kiến thức bài học, thể hiện lại những nội dung kiến thức đó một cách sáng tạo với infographic. Việc làm này giúp SV thay đổi cách thức học tập, cũng là cách để SV chủ động và hứng thú trong học tập, phát huy được khả năng sáng tạo của bản thân.

Việc sử dụng infographic trong dạy học không còn là một hình thức mới mẻ, mà đã được sử dụng rộng rãi, nhưng chủ yếu là GV tạo sẵn infographic sau đó trình bày cho SV xem. Với một số bộ môn thì sẽ cho SV vẽ ra giấy và tô màu. Với cách làm này có một số hạn chế là sản phẩm infographic thực hiện mất nhiều thời gian, nhóm SV phải gặp nhau để làm, sản phẩm khó nhân bản để chia sẻ rộng rãi.

*Giới thiệu phần mềm Canva

Canva là một trong những phần mềm tạo infographic nổi tiếng với giao diện của trang web có phong cách thiết kế rất chuyên nghiệp, nhiều mẫu thiết kế đa dạng và đẹp mắt. Người dùng có thể sử dụng ngay hoặc thay đổi, tự thiết kế theo sở thích cá nhân [5]. Các tính năng của Canva được thiết kế đơn giản, hầu hết là kéo và thả. Nhờ đó, những người mới bắt đầu học thiết kế dễ dàng làm quen mà không đòi hỏi quá nhiều kỹ năng chuyên sâu. Việc thiết kế trên phần mềm Canva trở nên linh hoạt và tính sẵn sàng cao vì có thể thiết kế và chỉnh sửa bất cứ lúc nào, trên máy tính hoặc các thiết bị di động miễn là có kết nối Internet. Các thiết kế trên phần mềm Canva có thể được xuất bản dưới nhiều loại định dạng tập tin phù hợp với mục đích sử dụng như: jpg, png, pdf. Bên cạnh đó, có thể lưu trữ các mẫu thiết kế hoàn chỉnh tại tài khoản trực tuyến đã đăng kí, không tạo gánh nặng về dung lượng lưu trữ trên máy tính. Đặc điểm vượt trội của Canva là người dùng có thể chia sẻ các thiết kế của mình thông qua đường liên kết hoặc lên mạng xã hội để mọi người tham khảo, góp ý hoặc trực tiếp chỉnh sửa; phù hợp với các hoạt động làm việc theo nhóm của SV.

*Hướng dẫn sử dụng phần mềm Canva tạo infographic xây dựng nội dung bài học

Bài viết sẽ trình bày các bước cơ bản sử dụng phần mềm Canva thực hiện tạo infographic xây dựng nội dung **Chủ đề - An toàn trên không gian mạng**

✓ GV chia lớp thành 3 nhóm thực hiện 3 nội dung chính của bài: **Nhóm 1: Tìm hiểu Một số nguy cơ trên mạng và cách phòng tránh;** **Nhóm 2: Tìm hiểu đặc**

điểm của Virus, Trojan, Worm và cơ chế hoạt động, tác hại của chúng; **Nhóm 3: Cách phòng chống các phần mềm độc hại.**

✓ Yêu cầu: Các nhóm tìm hiểu nội dung, sử dụng phần mềm Canva tạo Infographic, sau đó trình bày cho cả lớp cùng nghe về nội dung tìm hiểu của nhóm.

✓ Thời gian thực hiện: 2 tiết

✓ Tiến trình làm việc của các nhóm:

Bước 1. Xác định nội dung

Xác định những nội dung quan trọng đảm bảo chuẩn kiến thức, KN trong bài học, từ đó xác định và lựa chọn được nội dung phù hợp. Ở bước này GV hướng dẫn, định hướng cho SV chọn được các ý chính của bài như sau:

Nhóm 1: Nội dung

- Tin giả và tin phản văn hóa
- Lừa đảo trên mạng
- Lộ thông tin cá nhân
- Bắt nạt trên không gian mạng

Đưa ra một số biện pháp phòng tránh

Nhóm 2: Xác định được

- Đặc điểm của Virus, Trojan, Worm.
- Cơ chế hoạt động Virus, Trojan, Worm.
- Tác hại của Virus, Trojan, Worm.

Nhóm 3: Đưa ra được những cách phòng chống phần mềm độc hại

- Bảo vệ thông tin tài khoản cá nhân
- Sử dụng các phần mềm phòng chống các phần mềm độc hại
- Cần thận trọng khi chép các dữ liệu vào máy từ ổ cứng rời, thẻ nhớ hoặc tải về từ mạng.
- Không mở các liên kết trong email hay tin nhắn mà không biết rõ có an toàn hay không.

Bước 2. Lên ý tưởng

Dựa vào nội dung cần thực hiện lựa chọn từ ngữ, như hình ảnh phù hợp với nội dung để đưa vào infographic. Nên phác thảo sơ bộ bố cục của infographic trước, việc thành lập infographic sẽ tiến hành nhanh chóng hơn. Yêu cầu đặt ra là cần đảm bảo sắp xếp những kiến thức một cách hợp lý, nội dung cô đọng, súc tích, kết hợp với hình ảnh bắt mắt, sinh động để người xem có thể dễ dàng nắm bắt nội dung muốn truyền tải một cách nhanh chóng. Bước này SV thể hiện được khả năng sáng tạo của bản thân để trình bày nội dung của bài học trên infographic một cách dễ hiểu và bắt mắt.

Bước 3. Thu thập tài liệu và chọn lọc thông tin

Sau khi xác định chủ đề, dựa trên ý tưởng, bố cục, các nhóm tiến hành chuyển đổi nội dung cần chuyển tải từ văn bản, hình ảnh thành những biểu tượng, hình ảnh đồ họa thích hợp.

Bước 4. Tạo Infographic

Việc thực hiện tạo infographic bằng phần mềm Canva sẽ được tiến hành theo các thao tác sau:

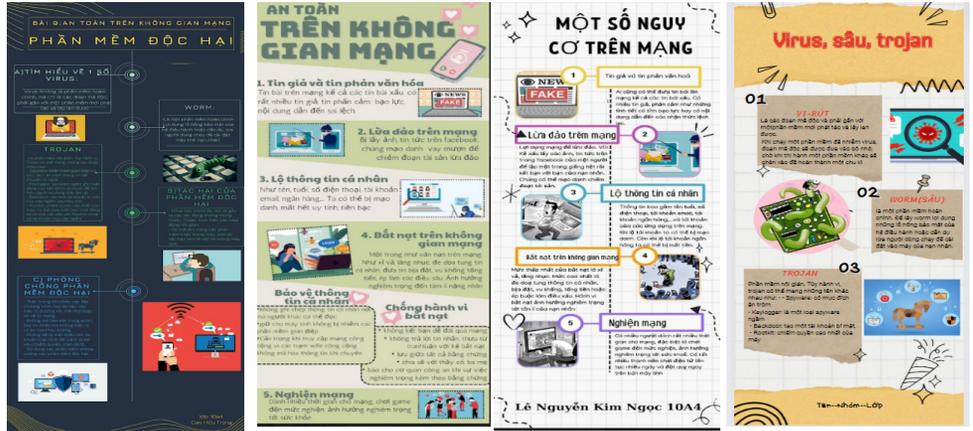
Thao tác 1: Truy cập trang web **canva.com**, để sử dụng được phần mềm SV có thể đăng kí tài khoản mới hoặc đăng nhập ngay bằng tài khoản Facebook hoặc Google của cá nhân.

Thao tác 2: Thiết kế infographic

- Sau khi đăng nhập, chọn thẻ Infographic
- Để thiết kế infographic, SV có thể tự thiết kế theo ý thích hoặc chọn các mẫu thiết kế có sẵn trong mục **Thiết kế**.

Trong bài báo sẽ hướng dẫn SV sử dụng những mẫu có sẵn sau đó tùy chỉnh cho phù hợp với nội dung bài học.

- Sau khi chọn được mẫu ưng ý SV có thể tùy ý chỉnh sửa bố cục cũng như nội dung bên trong.

Hình 1: Một số sản phẩm của các nhóm

- Để xóa đối tượng, chỉ cần chọn đối tượng cần xóa và chọn biểu tượng thùng rác.

- Để sửa nội dung, nhấn chuột trái 2 lần vào nội dung sau đó chỉnh sửa cho phù hợp. Có thể thêm nội dung bằng cách vào mục **Văn bản**, chọn Thêm tiêu đề, phụ đề, nội dung văn bản, sau đó có thể định dạng văn bản bằng cách chọn thông số như: phông chữ, cỡ chữ, màu chữ, in đậm, in nghiêng, vị trí căn lề, hiệu ứng cho chữ...

- Để thêm hình ảnh minh họa

Cách 1: Sử dụng trực tiếp các hình ảnh có sẵn trong Canva, thực hiện bằng cách vào mục **Thành phần** và gõ nội dung hình ảnh muốn tìm kiếm, chọn hình ảnh sau đó kéo qua bên phần đang thiết kế, sau đó chỉnh sửa định dạng, thay đổi vị trí ...

Cách 2: Sử dụng ảnh đã chuẩn bị trước không nằm trong Canva, thực hiện bằng cách vào mục **Tải lên** → **Tải tệp lên**, kéo hình vừa tải lên sang phần thiết kế.

Thao tác 3: Xuất infographic ra file ảnh hoặc chia sẻ thiết kế.

Sau khi hoàn tất việc thiết kế, bước cuối cùng là xuất ra file hình ảnh hoặc chia sẻ cho người khác xem và chỉnh sửa lại thiết kế của mình.

- Xuất file ảnh: Vào mục **Chia sẻ** → **Tải xuống**

→ Chọn định dạng file phù hợp → nhấn **Tải xuống**

- Chia sẻ cho các bạn trong nhóm chỉnh sửa, thực hiện bằng cách vào **Chia sẻ** → **Liên kết cộng tác** → Chọn **Bất kỳ ai có liên kết** → **Cho phép quyền được sửa** → **Nhấn Sao chép liên kết**.

- ✓ GV sẽ chọn ngẫu nhiên một thành viên của nhóm trình bày nội dung tìm hiểu dựa trên infographic của nhóm. Các thành viên trong lớp nhận xét đánh giá về nội dung, bố cục của infographic và cho điểm.
- ✓ GV chốt ý và cho điểm SV.

2.3. Kết quả đạt được

Kết quả kiểm tra thi cuối học kì 1 của các lớp năm học 2023-2024:

TT	Lớp	Tổng số	Giỏi		Khá		Trung bình		Yếu	
			SL	Tỉ lệ	SL	Tỉ lệ	SL	Tỉ lệ	SL	Tỉ lệ
1	CD24MNNT	50	41	82.00	0	0	9	18.00	0	0
2	DH24TYNT	49	28	57.14	17	34.69	4	8.16	0	0
3	DH24QTNT	51	30	58.82	17	33.33	4	7.84	0	0

3. Kết luận

Bài báo đã trình bày thực trạng học tập của SV môn THĐC tại Phân hiệu Ninh Thuận, giới thiệu về Infographic và phần mềm Canva trong việc ứng dụng dạy học; hướng dẫn các bước chi tiết sử dụng phần mềm và tạo ra sản phẩm tương ứng; hỗ trợ GV tiếp cận PP dạy học mới; giúp SV phát huy tính chủ động sáng tạo trong môn học và đáp ứng đòi hỏi những KN của thời đại số.

Tài liệu tham khảo

[1] Bloom B. S. (1956). *Taxonomy of Educational Objectives, Handbook I: The Cognitive Domain*. New York: David McKay Co Inc.

[2] Pohl, M. (2000). *Learning to Think, Thinking to Learn: Models and Strategies to Develop a Classroom Culture of Thinking*. Cheltenham, Vic.: Hawker Brownlow.